

Teatre infantil o d'adults?

El *Diccionari de la literatura catalana* indica quines narracions de Joan Barceló i Cullerés pertanyen a la literatura per a nois i noies i quines a la d'adults. Ho deixa d'indicar quan cita les obres de teatre que va escriure, *Científicament s'ha demostrat* (1977) i *Olor de cebes* (1984). Pertanyen al teatre infanti.

D'ell a ella

A la novel·la *El gat*, de Simenon, Marguerite i el seu home, Émile, que no es parlen, coincideixen a la botiga de queviures i, quan ella es disposa a pagar, ell s'entreté davant de les lleixes per no acostar-se a la caixa fins al moment que la seva dona surt. ("Et il traînait devant les rayons pour ne s'approcher de la caisse qu'au moment où elle sortait".) Quaderns Crema-Lluís Maria Todó donen a entendre que és ella, que acaba de parlar, qui fa tot això, en suprimir els pronoms "il" (ell) i "elle" (ella): "S'entretenia davant de les lleixes per no acostar-se a la caixa fins al moment mateix de sortir."

No es troba

Què és això?, pregunta l'Unicorn d'A través del mirall en adonar-se de la presència d'Àlicia. I Sasha, després de respondre que és una nena i abans de comentar que és de vida natural, diu: "L'hem trobada avui mateix" ("We only found it to-day"), frase que desapareix de la versió labutxaca-Salvador Oliva.

Déu nos en guard!

"Déu nos guard...!": exclamació per a introduir l'expressió d'una cosa que consideram molt dolenta", llegim al Moll. "Déu nos en guard. Expressió que es fa servir per a dir que no ens agrada que passés una cosa" (PD). "Déu me'n guard! Expressió per rebutjar la possibilitat de fer alguna cosa" (GD62). "Déu me'n (o nos en, o te'n, etc) guard! Expressió usada per a..." (Enciclopèdia). I què en diu el DIEC2? Res: ignora l'expressió.

RBA presenta al lector català lord Peter Wimsey, el detectiu creat per Dorothy L. Sayers

Dorothy L. Sayers (1893-1957) és una de les grans autores britàniques de novel·les de detectius.

Si Sherlock Holmes és el gran detectiu privat de l'Anglaterra victoriana, lord Peter Wimsey és el gran detectiu privat de l'Anglaterra del primer segle XX, el situat entre les dues guerres mundials, una època de transició en la qual les formes convencionals de la vida aristocràtica del XIX ensopeguen amb els nous aires renovadors, més informals. Peter Wimsey és una creació de l'escriptora humanista cristiana Dorothy L. Sayers (Oxford, 1893-Witham, 1957), coneguda no només com a autora de novel·les de detectius, sinó com a traductora i estudiosa de Dante.

Cap editorial no havia presentat fins ara el detectiu al lector català. Finalment, ho ha fet RBA-la Magrana, que acaba d'incorporar una de les seves apassionants aventures a la

lecció "La Negra", sèrie caracteritzada pel seu eclecticisme. La novel·la de Sayers triada és *L'estrany cas del Bellona Club*, i signa la traducció Núria Parés Sellarès.

Lord Peter Wimsey neix el 1923 amb la novel·la *Whose Body?* i en protagonitzaria 11 més, a més de dos aplecs de contes. L'autora li va crear tota una vida, relacions sentimentals incloses, que va voler que fos modèlica. La va resumir en l'epíleg d'una de les reedicions de *L'estrany cas del Bellona Club*, epíleg inclòs en l'edició de RBA. Escriu la biografia el seu oncle, Paul Austin Delagardie, text que comença amb aquesta indicació: "M'ha demanat la senyoreta Sayers que ompli algunes llacunes i corregeixi alguns ínfims errors en el seu relat sobre la vida del meu nebot Peter".

Lord Peter Wimsey estudia als millors centres (Eton i Oxford); obté una matrícula d'honor en història contemporània; s'apassiona per la música, els llibres, el bon vi i les taules dels millors restaurants de Londres, i torna de la Primera Guerra Mundial fet un heroi -ferit i condecorat. A més d'enginyós i excel·lent conservador, mostra un grau d'impertinència molt alt, proper a l'agressivitat mental, fet que l'acosta al cinisme dels detectius de la sèrie negra nord-americana, els de Hammet i Chandler, per exemple. Com diu la nota de la contraportada de l'edició catalana, actua sempre amb un punt d'encantadora pedanteria. Es tractava d'evitar la comparació amb Sherlock Holmes. L'ajudant de Wimsey tampoc no té res a veure amb el doctor Watson. És el seu majordom, no pas un amic seu.

Per a l'autora, el seu detectiu és un ésser viu i un aristòcrata model, i per a ser modèlic havia de ser culte, gairebé un humanista, com era ella mateixa.

L'estratègia de Sayers consisteix a excitar el lector amb una trama enrevesada menada amb un ritme vertiginós. Encara que a vegades s'hi pugui perdre, la seducció que projecta Wimsey, amb els seus enginyosos i punxants diàlegs, l'anima a seguir, a no defallir fins al final. Per al lector català, l'enigma més important per desxifrar del cas serà, però, veure si RBA-La Magrana s'animarà a traduir algunes novel·les més de Dorothy L. Sayers; és a dir, veure si *L'estrany cas del Bellona Club* seduirà una colla comercialment suficient de lectors catalans.

Lluís Bonada